

AMMATILLISEN KOULUTUKSEN OPPIMISTULOSTEN ARVIOINNIT SYKSYLLÄ 2011

Elintarvike- ja pintakäsittelyalan perustutkinnot

**Perehdytystilaisuus
24.11.2011 Helsinki**

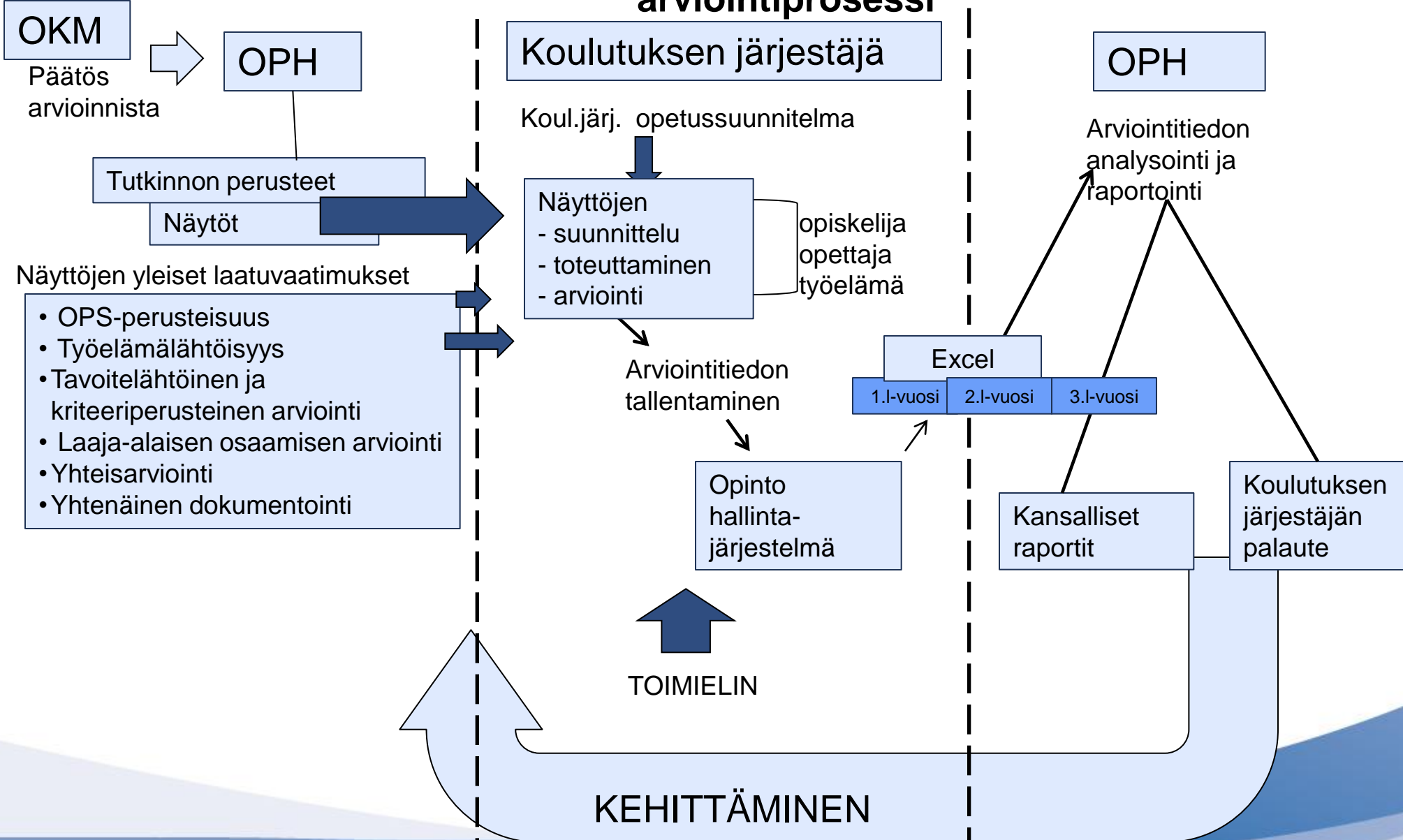
Paula Kilpeläinen

OPPIMISTULOSTEN ARVIOINNIT

- ◆ Toteuttamisen periaatteet
- ◆ Seurannassa kerättävät tiedot
- ◆ Tietojen kokoaminen, tallentaminen ja toimittaminen
- ◆ Tietojen analysointi ja raportointi

Ammatillisen koulutuksen oppimistulosten arviointiprosessi

OPPIMISTULOSTEN ARVIOINNIT 2007-2013

- Sosiaali- ja terveysalan pt (2006–2009)
 - Hotelli- ja ravintola-alan pt (2006–2009)
 - Kone- ja metallialan pt (2006–2009)
 - Logistiikan pt (2006–2009)
 - Rakennusalan pt (2008–2011)
 - Metsäalan pt (2008–2011)
 - Maatalousalan pt (2009–2012)
 - Hiusalan pt (2009–2012)
 - Sähkö- ja automaatiotekniikan pt (2009–2012)
 - Liiketalouden pt (2010-2013)
 - Käsi- ja taideteollisuuden pt (2010-2013)
 - Kotityö- ja puhdistuspalvelujen pt (2010-2013)
 - Elintarvikealan pt
 - Pintakäsittelyalan pt
- Loppuraportti 2010
- Loppuraportti 2/2011
- Loppuraportti 2/2013
- Loppuraportti 2/2014

- syksyllä 2012 mukaan arviointiin tulee 4 uutta perustutkintoa
- kaikki ammatilliset perustutkinnot mukana vuonna 2013

TOTEUTTAMISEN PERIAATTEET (1/2)

- ◆ Syksyllä 2011 käynnistyy oppimistulostiedon tuottaminen elintarvike- ja pintakäsittelyalan perustutkinnoista (OKM:n päätös (1/500/2010))
- ◆ Tiedon tuottamisessa ovat mukana kaikki ao. tutkintoa ammatillisena peruskoulutuksena tarjoavat koulutuksen järjestäjät (yhteensä noin 28 elintarvikealan ja 27 pintakäsittelyalan pt:a tarjoavia koulutuksen järjestäjiä)
- ◆ **Tiedonkeruu ei koske näyttötutkintoina suoritettavia ammatillisia perustutkintoja**

TOTEUTTAMISEN PERIAATTEET (2/2)

- ◆ Seurannassa ovat mukana syksyllä 2011 ao. tutkintojen opinnot aloittaneet opiskelijat (myös erityisopiskelijat)
- ◆ Oppimistulostiedot kootaan ammattiosaamisen näytöistä, jotka suunnitellaan ja arvioidaan voimassa olevien tutkinnon perusteiden pohjalta
- ◆ Oppimistulostiedot kootaan kaikista opiskelijan suorittamista ammattiosaamisen näytöistä kolmen lukuvuoden ajalta
 - Tiedot kootaan ensimmäisen, toisen ja kolmannen lukuvuoden näytöistä
 - Tiedonkeruu kestää noin kolme vuotta

OPPIMISTULOSTIEDON TUOTTAMINEN

- ◆ Tiedot kootaan kaikissa tutkinnoissa yhdenmukaisella tavalla (Excel-lomake)
- ◆ Oppimistulosten tiedonkeruu toteutetaan Opetushallituksen ja koulutuksen järjestäjien yhteistyönä
 1. Koulutuksen järjestäjä vastaa eri osapuolten arviointiin liittyvästä tiedottamisesta ja perehdyttämisestä, tiedon kokoamisesta, tallentamisesta ja sen toimittamisesta Opetushallitukseen (yhdyshenkilöjärjestelmä)
 2. Opetushallitus perehdyttää koulutuksen järjestäjät (yhdyshenkilöt) arvioinnin toteuttamisen periaatteisiin, laatii tiedonkeruun ohjeet ja lomakkeet sekä vastaa tulosten analysoinnista ja raportoinnista

KANSALLISEEN ARVIOINTIIN TOIMITETTAVAT TIEDOT

- **tiedot myös näyttötodistuksessa**

- tiedot perustuvat arvioinnista annettuun
Oph:n määräykseen (M32/011/2005)

1. **Koulutuksen järjestäjän nimi, oppilaitoksen/toimintayksikön nimi ja nro (Tilastokeskus)**
2. **Opiskelijan suku- ja kaikki etunimet**
3. **Opiskelijan henkilökohtainen tunniste (opiskelijahallintojärjestelmissä käytetty ID)**
4. **Opintojen aloituspäivä tässä oppilaitoksessa (pp.kk.vvvv)**
5. **Opintojen aloituspäivä tässä tutkinnossa (pp.kk.vvvv)**
6. **Opiskelijan sukupuoli (1 = mies, 2= nainen)**
7. **Perustutkinto (Tilastokeskuksen käyttämä numerointi)**
8. **Tutkinnon osa: käytetään Opetushallituksen opintoluokitusta.**
9. **Ammattiosaamisen näytön arvosanat arviointikohteittain**
10. **Tutkinnon osan ammattiosaamisen näytön arvosana (1 – 3)**
11. **Tutkinnon osan näytön arvosanasta päättämisen ajankohta (pp.kk.vvvv)**
12. **Suoritettiinkö näyttö työssäoppimisjakson yhteydessä: kyllä = 1, ei = 2.**
13. **Ammattiosaamisen näyttöpaikka: 1 = työpaikka, 2 = oppilaitos, 3= työpaikka ja oppilaitos**
14. **Organisaation/yrityksen/oppilaitoksen nimi/nimet, jossa /joissa ammattiosaamisen näyttö on toteutettu.**
15. **Lyhyt kuvaus opiskelijan suorittamasta ammattiosaamisen näytöstä. Teksti vastaa näyttötodistuksen kuvausta.**
16. **Arviointikeskusteluun osallistuivat: 1 = opiskelija ja opettaja, 2 = opiskelija ja työelämän edustaja 3 = opiskelija, opettaja ja työelämän edustaja, 4 = opettaja ja työelämän edustaja, 5 = arviointikeskustelua ei pidetty.**
17. **Ammattiosaamisen näytön arvosanasta päätti: 1 = opettaja, 2 = työelämän edustaja, 3 = opettaja ja työelämän edustaja.**

HUOM! Osanäyttöjen arviointeja ja näytön arvosanan perusteluja ei toimiteta Opetushallitukseen.

ARVIOINTIIN TOIMITETTAVAT TIEDOT ERITYISOPISKELIJOIDEN NÄYTÖISTÄ

1. Koulutuksen järjestäjän nimi, oppilaitoksen nimi ja nro
- 2. Tiedot siitä, opiskeleeko opiskelija 1=erityisoppilaitoksessa, 2=erityisopiskelijoiden ryhmässä ammatillisessa oppilaitoksessa vai 3=tavallisessa opiskelijaryhmässä ammatillisessa oppilaitoksessa**
3. Perustutkinto (Tilastokeskuksen käyttämä numerointi)
4. Tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttö
5. Opiskelijan sukupuoli (1 = mies, 2 = nainen)
- 6. Tiedot siitä, onko HOJKS tehty? 1=kyllä, 2=ei, 3=en osaa sanoa**
7. Opintojen aloituspäivä tässä oppilaitoksessa (pp.kk.vvvv)
8. Opintojen aloituspäivä tässä tutkinnossa (pp.kk.vvvv)
9. Tutkinnon osan näytön arvosanasta päättämisen ajankohta (pp.kk.vvvv)
10. Ammattiosaamisen näyttöpaikka: 1 = työpaikka, 2 = oppilaitos.
11. Organisaation/yrityksen/oppilaitoksen nimi/nimet, jossa /joissa ammattiosaamisen näyttö on toteutettu
12. Lyhyt kuvaus opiskelijan suorittamasta ammattiosaamisen näytöstä.
- 13. Tiedot siitä, käytettiinkö ammattiosaamisen näytön arvioinnissa mukautettuja tavoitteita 1=kyllä, 2=ei**
- 14. Miten näytön tavoitteita mukautettiin?**
- 15. Ammattiosaamisen näytön arvosana annetaan 1=numeerisena, 2=numeerisena ja sanallisena, 3=ainoastaan sanallisena**
16. Ammattiosaamisen näytön arvosanat arviointikohteittain
17. Tutkinnon osan ammattiosaamisen näytön arvosana, mikäli numeerista arviointia on käytetty
18. Näytön sanallinen arviointi, jos annettu
- 19. Mitä tukitoimia on järjestetty erityisopiskelijan näytön toteuttamiseksi?**
20. Arviointikeskusteluun osallistui: 1 = opiskelija ja opettaja(t), 2 = opiskelija ja työelämän edustaja(t) 3 = opiskelija, opettaja(t) ja työelämän edustaja(t), 4 = opettaja ja työelämän edustaja(t), 5 = arviointikeskustelua ei pidetty 6= muita henkilöitä, keitä?
21. Ammattiosaamisen näytön arvosanasta päätti: 1 = opettaja, 2 = työelämän edustaja, 3 = opettaja ja työelämän edustaja.

ARVIOINTIIN TOIMITETTAVAT TIEDOT ERITYISOPISKELIJOIDEN NÄYTÖISTÄ

Erityisopetuksen syy (vaihtoehdot perustuvat Tilastokeskuksen käyttämään luokitukseen)

- 1 = hahmottamisen, tarkkaavaisuuden ja keskittymisen vaikeudet (opiskelijat, joilla on diagnosoituja vaikeuksia kuten AD/HD tai ADD)
- 2 = kielelliset vaikeudet (vaikeita lukemiseen, kirjoittamiseen ja puhumiseen liittyviä vaikeuksia kuten vaikea lukiongelma, dysfasia tai dyslexia)
- 3 = vuorovaikutuksen ja käyttäytymisen häiriöt (käyttäytymiseen liittyviä ongelmia kuten sosiaalista sopeutumattomuutta)
- 4 = lievä kehityksen viivästyminen (laajoja oppimisvaikeuksia, mutta ei kuitenkaan kohdan 5 mukaista vaikeaa kehityksen viivästyä)
- 5 = vaikea kehityksen viivästyminen; keskivaikea tai vaikea kehitysvamma (saaneet peruskoulussa opetusta toiminta-alueittain; yleensä tarvitsevat runsaasti henkilökohtaista avustusta päivittäisistä toiminnoissa),
- 6 = psyykkiset pitkäaikaissairaudet (mielenterveyden ongelmat, päihdekuntoutujat),
- 7 = fyysiset pitkäaikaissairaudet (kuten allergia, astma, diabetes, epilepsia, syöpä)
- 8 = autismiin ja Aspergerin oireyhtymään liittyvät oppimisvaikeudet
- 9 = liikkumisen ja motoristen toimintojen vaikeus (tuki- ja liikuntaelinvammat, cp-oireyhtymä, lyhytkasvuisuus), 10 = kuulovamma, 11 = näkövamma
- 12 = muu syy: edellyttää erityisopetusta

Tiedot täytetään henkilön suku- ja etunimi.

Tietojen täyttämisen päivämäärä (pp.kk.vvvv).

TIETOJEN TOIMITTAMINEN OPETUSHALLITUKSEEN

- Koulutuksen järjestäjä toimittaa tiedot OPH:een kerran vuodessa (lukuvuosittain, elokuun loppuun mennessä)
- Tällä hetkellä tietojen toimittaminen Opetushallitukseen tapahtuu seuraavasti:
 - Koulutuksen järjestäjät siirtävät opintohallintojärjestelmistä seurantaan vaadittavat tiedot Opetushallituksen laatimalle Excel-lomakkeelle
 - Koulutuksen järjestäjät toimittavat Excel-lomakkeen sähköpostitse Opetushallitukseen osoitteeseen amop@oph.fi
- Tietojen rakenne on yhteensopiva useimpien koulutuksen järjestäjien opintohallintojärjestelmien kanssa

ARVIOINTITIEDON ANALYSOINTI JA RAPORTOINTI

- Näytöistä kerätty arviointitieto on suunniteltu antamaan kokonaiskuva tutkinnoittain käytetystä arvosanjakaumasta arvioinnin kohteittain ja tutkinnon osittain sekä ammattiosaamisen näyttöjen laatuvaatimusten, erityisesti työelämäyhteistyön, toteutumisesta
- Tietojen analysointi
 1. Tilastolliset perusanalyysit: keskiarvot ja arvosanjakaumat tutkinnoittain, tutkinnon osittain ja arvioinnin kohteittain
 2. Näyttöjen toteuttamis- ja arviointikäytännöt (näyttöpaikat, arvioijat)
 3. Arvosanojen tarkastelua mm. järjestäjän koon, sijainnin, sukupuolen, kielen ja koulutuksen järjestäjien välillä

SEURANTATIEDON ANALYYSOINTI JA RAPORTOINTI

- Arvioinnin tulokset raportoidaan tutkintokohtaisesti arvioinnin jälkeen
- Koulutuksen järjestäjille toimitetaan palautteet kolmen lukuvuoden tuloksista arvioinnin päätteeksi
 - Palautteessa koulutuksen järjestäjien oppimistuloksia verrataan kansallisiin tuloksiin. Palautteessa raportoidaan myös näyttöjen toteuttamis- ja arviointikäytännöt
 - Palautteen tarkoituksena on tukea koulutuksen järjestäjiä omien kehittämiskohteiden tunnistamisessa sekä itsearviointissa.

ARVIOITAVA OSAAMINEN JA ARVIOINTITIEDON TALLENTAMINEN AMMATTIOSAAMISEN NÄYTÖSSÄ

ARVIOITAVA OSAAMINEN AMMATTIOSAAMISEN NÄYTÖSSÄ

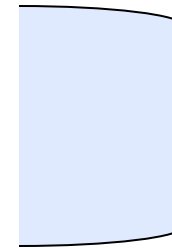
- ◆ Näytöt suunnitellaan ja arvioidaan voimassa olevien tutkinnon perusteiden pohjalta
 1. elokuusta 2009 voimaan: elintarvikealan pt
 2. elokuusta 2010 voimaan: pintakäsittelyalan pt

- ◆ Näytöissä arviointi kohdistuu
 1. työprosessin
 2. työmenetelmien, välineiden ja materiaalin
 3. työn perustana olevan tiedon ja
 4. elinikäisen oppimisen avaintaitojen hallintaan

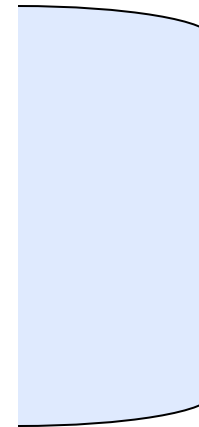

ELINIKÄISEN OPPIMISEN AVAINTAITOJA OVAT:

- ◆ oppiminen ja ongelmanratkaisu
- ◆ vuorovaikutus- ja yhteistyö
- ◆ ammattietiikka
- ◆ terveys, turvallisuus ja toimintakyky
- ◆ aloitekyky ja yrittäjäyys
- ◆ kestävä kehitys
- ◆ estetiikka
- ◆ viestintä- ja mediaosaaminen
- ◆ matematiikka ja luonnontieteet
- ◆ teknologia ja tietotekniikka
- ◆ aktiivinen kansalaisuus ja eri kulttuurit

Arvioidaan
erikseen

Arvioidaan
työprosessin,
työmenetelmien tai
työn perustana olevan
tiedon hallinnan
yhteydessä

ARVIOITAVA OSAAMINEN AMMATTIOSAAMISEN NÄYTÖSSÄ

- ◆ Tutkinnon perusteissa on tutkinnon osittain määritelty arvioinnin kohteet ja niille arviointikriteerit tyydyttävän T1, hyvän H2 ja kiitettävän K3 tasoille
- ◆ Tutkinnon perusteissa on määritelty tutkinnon osittain, mitä osaamista ammattiosaamisen näytöllä tulee vähintään arvioida
- ◆ Arvosana-asteikko on 1-3 (1=tyydyttävä, 2=hyvä ja 3=kiitettävä)

M 32/011/2005

4.7)

- Ammattiosaamisen näytöt on suunniteltava, toteutettava ja arvioitava oppilaitosten ja työpaikkojen yhteistyönä tutkinnon perusteiden pohjalta
- Ammattiosaamisen näytön arvosana tulee tallentaa tutkinnon osittain ja arviointikohteittain.
- Tutkinnon osan näytön arvosanasta päättävät toimielimen määräämät opettajat ja työelämän edustajat yhdessä tai erikseen (L 601/2005, 25 b §)
- Ammattiosaamisen näyttöä arvioivien opettajien ja työelämän edustajien pitää olla kyseisen ammattialan asiantuntijoita. Asetuksen (A 603/2005, 11 §) mukaan ammattiosaamisen näytön arviointiin osallistuvalla muulla henkilöllä kuin opettajalla tulee olla sellainen koulutuksella, työkokemuksella tai muulla tavalla hankittu asianomaisen alan osaaminen ja ammattitaito, jota voidaan pitää riittävänä ammattiosaamisen näytön arvioinnissa

M 32/011/2005

- ◆ Ammattiosaamisen näytön arvosana on perusteltava arviointi-aineistossa
- ◆ Jos opiskelijan suorittama ammattiosaamisen näyttö kattaa vain osan tutkinnon osaa, on kunkin osan arvioinnin perusteena oleva aineisto tallennettava siten, että tutkinnon osasta on mahdollista antaa ammattiosaamisen näytön arvosana
- ◆ Ammattiosaamisen näyttöjen arvosanat tulee merkitä tutkinnon osittain näyttötodistukseen
- ◆ Kaikki opiskelijan arviointia koskeva arviointiaineisto on säilytettävä vähintään kuuden kuukauden ajan arvosanan antamisesta

ARVIOINTI ERITYISOPETUKSESSA

- ◆ Vammaisuuden, sairauden, kehityksessä viivästymisen, tunne-elämän häiriön tai muun syyn vuoksi erityisiä opetus- tai oppilashuoltopalveluja tarvitsevien opiskelijoiden opetus annetaan erityisopetuksena. Opiskelijalle tulee laatia henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma. (630/98 20 §)
- ◆ Opiskelijan arvioinnissa tulee noudattaa samoja periaatteita kuin muutoinkin. Kun opetussuunnitelman tavoitteita on mukautettu lain 630/98 20 §:n ja 21 § 2 ja 3 mom:n perusteella, siitä on tehtävä merkintä todistukseen. Opiskelijan tulee saada tutkintotodistus, vaikka tutkinnon tavoitteita olisikin mukautettu.
- ◆ x) Mukautetuista tavoitteista on tehtävä alaviitemerkintä sekä päättötodistukseen että näyttötodistukseen. Arviointi on suoritettava mukautettuihin tavoitteisiin suhteutettuna, jolloin tavoitteille on laadittava arviointikriteerit. Arvosana-asteikon on oltava sama kuin yleensä käytössä oleva. Asetuksen 603/2005, 10 §:n mukaan erityisopetuksena järjestettävässä koulutuksessa ammattiosaamisen näytöt voidaan arvioida myös sanallisesti. Opiskelijan on tiedettävä, että mukautettujen tavoitteiden mukaan suoritettu koulutus saattaa vaikuttaa jatko-opintoihin pääsyyn ja niissä menestymiseen.

Huom!

- ◆ Tiedonkeruun ohjeet ja lomakkeet lähetetään sähköpostitse yhdyshenkilöille tammikuussa 2012
- ◆ Yhteydenotot ja tiedustelut seurantaan ja tiedonkeruuseen liittyen s-postitse osoitteeseen amop@oph.fi
- ◆ Lisätietoa ammatillisen koulutuksen seuranta-arvioinneista löytyy osoitteesta:
http://www.oph.fi/tietopalvelut/arviointi_ja_seurantatieto/ammatillinen_koulutus